

kassekredit i omstødelsesperioden skal bedømmes efter § 67 eller § 70 a, vil være, om pantaveren må anses for at have tiltrådt sit pant i forbindelse med indbetalingen af den pantsatte fordring på kontoen. Den foreslåede regel i § 70 a adskiller sig herved formentlig fra den måde, hvorpå reglen i konkurslovens § 70 i retspraksis er blevet afgrænset over for reglen i § 67.

Var fordringen i eksemplet først blevet indfriet, efter at pantaveren tiltrådte pantet, skal indfrielsen ikke tages i betragtning ved anvendelse af § 70 a, 3. pkt., da forholdet må anses som en fyldestgørelse via pantet, og ikke som en reduktion af pantet. I dette tilfælde foreligger der således ikke en forringelse af pantet efter 1. led, ligesom der ved beregningen af nettokreditudvidelsen af pantet efter 2. led skal bortses fra den nedbringelse af kassekrediten, der er sket ved indfrielsen af fordringen.

1. led omfatter ikke kun forringelser, der skyldes, at aktiver udgår af pantet inden pantavers tiltrædelse, men tillige forringelser, der skyldes værdifald i virksomhedspantet. Herved adskiller § 70 a sig til dels fra § 70, idet det vedrørende § 70 antages, at pantets værdifald tages i betragtning for så vidt angår fordringer, men derimod efter retspraksis ikke for så vidt angår et værelager ved anvendelse af nettometoden. § 70 a, 3. pkt., 1. led, omfatter efter sin ordlyd kun værdifald, der er sket inden pantavers tiltrædelse, men der er derved ikke taget stilling til, i hvilket omfang et værdifald, der indtræder efter dette tidspunkt, kan have betydning for opgørelsen af omstødelseskravet efter § 75.

§ 70 a omfatter kun efterfølgende forringelser, dvs. forringelser der er indtrådt efter den forøgelse af pantets omfang, der er nævnt i 1. og 2. pkt. Det følger heraf, at boet ved nedlæggelsen af sin påstand kan vælge at afgrænse omstødelsesspørgsmålet til ændringer i pantet, der er sket efter et bestemt tidspunkt inden for omstødelsesfristen. Eksempelvis kan boet ved alene at påstå omstødelse af en forøgelse, der fandt sted to måneder før fristdagen, indskrænke sagen til at angå perioden efter dette tidspunkt. En reduktion af pantet eller dets værdi, der er sket tidligere end to måneder før fristdagen, vil i så fald ikke have betydning for, om den forøgelse, der er sket senere end to måneder før fristdagen, kan omstødes. Det følger dog af 1. og 2. pkt., at boet alene kan vælge en periode, der indledes med en ikke-ordinær forøgelse af pantet.

Efter 2. led kan omstødelse endvidere ikke ske, i det omfang den forøgelse af pantet, der er omfattet af 1. pkt. og 2. pkt., modsvares af en efterfølgende nettoforøgelse af den sikrede fordring. Kun forøgelser af den sikrede fordring, der er sket efter forøgelsen af pantet,

er omfattet af 2. led. Angår omstødelsessagen en forøgelse af pantet, der er sket senere end en måned før fristdagen, er det afgørende således, om der i denne periode er sket en nettoforøgelse af den sikrede fordring. En forøgelse af en usikret kredit har ikke betydning for adgangen til at omstøde efter § 70 a, uanset hvornår den er sket.

3. pkt., 1. og 2. led, kan anvendes samtidig, dvs. at en forøgelse af pantet ikke kan omstødes, hvis en efterfølgende forringelse af virksomhedspantet og dets værdi samt en efterfølgende nettokreditudvidelse i alt modsvarer den skete forøgelse af pantet. Det er pantaveren, der har bevisbyrden for, at betingelserne i 3. pkt. er opfyldt.

En netto-reduktion af den sikrede fordring, der er sket, inden pantaveren har tiltrådt pantet, kan ikke omstødes efter § 70 a, men vil derimod kunne omstødes efter eksempelvis § 67 eller § 74, såfremt betingelserne herfor er opfyldt.

Er den kredit, der er sikret ved virksomhedspantet, tillige sikret ved pant i andre af skyldners aktiver, kan der opstå visse vanskeligheder med at afgrænse § 70 over for § 70 a. Afgrænsningen må foretages således, at det først afgøres, hvorvidt pant i de aktiver, der ikke er omfattet af virksomhedspantet, kan omstødes efter § 70, hvorved den samlede, sikrede nettokreditudvidelse må tages i betragtning. Ved den efterfølgende vurdering af, om der kan ske hel eller delvis omstødelse af virksomhedspantet efter § 70 a, må 3. pkt. anvendes således, at der alene ses på den del af nettokreditudvidelsen, der ikke modsvares af en uomstødelig forøgelse af pantet i de aktiver, der ikke er omfattet af virksomhedspantet.

Kan en panteret ikke omstødes efter § 70 under henvisning til en tilsvarende kreditudvidelse, vil den samme kreditudvidelse ikke kunne anvendes ved anvendelse af nettometoden efter den foreslåede regel i § 70 a i forhold til et virksomhedspant. Har pantaver i omstødelsesperioden eksempelvis udvidet kreditten netto med 150.000 kr. og i samme periode modtaget pant dels i aktiver til en værdi af 100.000 kr., der ikke omfattes af virksomhedspantet, dels i aktiver til en værdi af 200.000 kr., der omfattes af virksomhedspantet, vil pantet i de ikke-virksomhedspantsatte aktiver ikke kunne omstødes, da det modsvares af nettokreditudvidelsen. Ved den efterfølgende bedømmelse af, hvorvidt virksomhedspantet kan omstødes, skal der herefter alene ses på de 50.000 kr. af kreditudvidelsen, da den resterende del modsvares af det øgede pant i de ikke-virksomhedspantsatte aktiver. Der kan dermed ske omstødelse af 150.000 kr. af virksomhedspantet,